

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням приймальної комісії Національної
академії внутрішніх справ
від 14 травня 2022 року, протокол № 3

Голова приймальної комісії

Володимир ЧЕРНІЙ

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ**

**для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю
053 «Психологія»**

Розглянуто та ухвалено на засіданні
науково-методичної ради Національної
академії внутрішніх справ (протокол № 8
від 13.05.2022)

Київ – 2022

ЗМІСТ ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 1. Теоретико-методологічні засади психології.

Загальне поняття про психологію. Етапи становлення психології: наука про душу, наука про свідомість, наука про поведінку. Галузі психології. Завдання психології. Предмет психології: психічна діяльність людини і тварини. Провідні принципи психологічної науки: принцип детермінізму, принцип розвитку психіки, принцип єдності свідомості та діяльності, принцип особистісного підходу. Методи психології. Основні категорії загальної психології: свідомість, особистість, діяльність. Психіка та її основні функції. Розвиток та виникнення людської психіки. Специфічні особливості психічного відображення. Психічні процеси, психічні стани, психічні властивості. Свідомість як вищий рівень розвитку психіки.

Тема 2. Психологія особистості.

Особистість в психології. Індивід. Особистість. Індивідуальність. Прояв індивідуальності в темпераменті, здібностях, характері, якостях пізнавальних процесів, стилі діяльності. Психологічна та соціальна сутність особистості. Структура особистості. Співвідношення біологічного та соціального в структурі особистості. Активність та спрямованість. Форми спрямованості особистості: інтереси, переконання, схильності, світогляд, ідеали, установки, потяги. Темперамент і провідні особливості нервової системи людини. Характер як сукупність стійких індивідуальних особливостей людини. Значення характеру в діяльності та поведінці людини. Вплив середовища і виховання на формування характеру. Здібності як індивідуальні особливості людини, від яких залежить успішне виконання різних видів діяльності. Біологічні та соціально обумовлені здібності. Задатки як біологічні передумови розвитку здібностей. Рівні розвитку здібностей: обдарованість, талант, геніальність. Репродуктивні та творчі здібності. Загальні та спеціальні здібності.

Тема 3. Психологія діяльності.

Діяльність як прояв цілеспрямованої психічної активності. Взаємозв'язок, взаємозалежність та взаємообумовленість між рухами, діями, діяльністю. Мета і мотиви діяльності. Універсальна модель структури діяльності: потреби, мотив, мета діяльності; засоби її досягнення; рішення; виконання прийнятого рішення; оцінка; фіксація отриманих результатів. Поняття про навички. Процес формування навичок. Поняття про уміння. Роль знань та індивідуальних здібностей у формуванні умінь. Ігрова діяльність, її характерні особливості. Поняття про навчальну діяльність, її види та особливості. Трудова діяльність, її види, специфіка.

Тема 4. Пізнавальна сфера особистості.

Відчуття як відображення окремих якостей предметів при їх безпосередньому впливі на органи чуття. Контактні та дистантні відчуття. Екстероцептивні, інтероцептивні та пропріоцептивні відчуття. Зорові, слухові, нюхові, смакові, тактильні, кінестетичні відчуття тощо; їх характеристика та особливості. Загальні закономірності відчуттів: чутливість, її виміри; адаптація, взаємодія, сенсibilізація, контраст, синестезія. Сприймання як відображення якостей предметів у цілому при їх безпосередньому впливі на органи чуття. Роль аперцепції у сприйманні. Властивості сприймання: предметність, вибірковість, цілісність, константність, категоріальність, структурність. Сприймання простору, часу, руху, соціальне сприймання. Увага як психічний процес, стан та властивість особистості. Властивості уваги: стійкість, концентрація, перебіг, розподіл, обсяг. Види уваги та їх характеристика: мимовільна, довільна і післядовільна; зовнішня та внутрішня; безпосередня та опосередкована. Поняття про пам'ять як про збереження і відтворення попереднього досвіду. Види пам'яті: образна, словесно-логічна, рухова, емоційна; довільна і мимовільна. Короткочасна, оперативна та довготривала пам'ять, зв'язок між ними. Довільне та мимовільне запам'ятовування. Поняття про мислення як про опосередковане та узагальнене пізнання оточуючого світу. Операції мислення: порівняння, аналіз, синтез, абстракція, узагальнення, конкретизація. Мислення у формі понять, суджень, умовиводів. Різновиди мислення: наочно-дійове; наочно-образне; словесно-логічне. Уява як психічний пізнавальний процес. Активна та пасивна уява. Прийоми створення нових образів та їх характеристика: аглютинація, аналогія, гіперболізація, акцентування, типізація.

Тема 5. Емоційно-вольова сфера особистості.

Емоції та почуття, їх суттєві ознаки та відмінності Роль емоцій і почуттів у життєдіяльності людей. Функції та різновиди емоцій. Почуття, їх соціальна природа. Види вищих почуттів: моральні, інтелектуальні, естетичні, праксичні. Різновиди почуттів за характером їх впливу на діяльність: стенічні та астенічні. Настрій як вияв позитивної або негативної емоції протягом певного проміжку часу. Конфлікт, стрес, фрустрація, афект. Пристрасть як стійке емоційне ставлення людини до певного об'єкта. Поняття про волю. Функції волі. Зовнішні та внутрішні прояви волі. Значення волі в житті людини, в організації та регуляції поведінки і діяльності. Довільні вольові дії. Зв'язок волі з мотивацією особистості, наявність потягів, бажань, мети щодо виконання діяльності. Різновиди та етапи вольових актів. Вольові якості особистості.

2. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 1. Теоретичні та методологічні засади соціальної психології

Соціальна психологія як наука. Взаємодія між людьми та її психологічне відображення як основа предмету соціальної психології. Предмет соціальної психології.

Соціальна психологія та інші галузі психологічних знань (загальна, вікова, педагогічна, юридична психологія тощо).

Основні завдання соціальної психології у сучасному суспільстві. Загальна характеристика методів соціальної психології.

Історія розвитку соціально-психологічної теорії. Виникнення та становлення соціальної психології як науки. Експериментальний етап у розвитку соціальної психології. Основні теоретичні парадигми сучасної західної соціальної психології. Розвиток соціальної психології у Радянському Союзі і в Україні.

Тема 2. Проблема особистості в соціальній психології

Соціалізація особистості: поняття, інститути та механізми. Формування самосвідомості в процесі соціалізації. Значення групових та суспільних норм.

Соціально-психологічна структура особистості. Соціальні ролі та соціальні установки особистості. Емоційний, когнітивний та поведінковий компоненти соціальних установок.

Механізми соціальної регуляції поведінки особистості. Ціннісні орієнтації, спрямованість, позиції особистості.

Чинники, що впливають на формування соціальних установок. Мотиви соціальної поведінки. Моделі просоціальної мотивації.

Тема 3. Проблема малої групи в соціальній психології.

Поняття малої групи в соціальній психології. Класифікація малих груп: первинні та вторинні, формальні та неформальні групи, групи членства та референтні групи. Структура малих соціальних груп.

Динамічні процеси в малій групі. Поняття та процеси групової динаміки. Механізми групової динаміки. Утворення малої групи. Розвиток малої групи. Групові цілі. Індивідуальні та групові рішення.

Лідерство і керівництво в малих групах. Поняття лідерства та керівництва в соціальній психології. Основні психологічні концепції лідерства. Типологія лідерства. Характеристика авторитарного, демократичного та ліберального стилів лідерства.

Нормативна поведінка в групі. Поняття про групові норми. Функції групових норм. Стійкість індивіда до дії нормативного впливу. Конформізм та конформність. Фактори, що впливають на конформну поведінку. Типи конформної поведінки: внутрішнє й зовнішнє підпорядкування.

Концепція референтних груп особистості. Комунікативна структура малої групи. Позиції центральні та периферичні.

Соціально-психологічна характеристика соціальних організацій (колективів). Поняття, ознаки, види соціальних організацій. Колектив як різновид соціальної організації. Психологічна структура колективу. Характеристика основних соціально-психологічних явищ, спрямованих на інтеграцію колективу (колективні проблеми, інтереси, цілі, настрої, традиції, звичаї та ін.).

Соціально-психологічні явища, які призводять до диференціації колективів (конкуренція, мікрогрупи та ін.). Соціально-психологічний клімат колективу. Проблема згуртованості колективу, психологічної сумісності його членів.

Тема 4. Психологічні особливості великих соціальних груп. Психологія натовпу.

Методологічні засади психологічного вивчення великих соціальних груп. Класифікація соціально-психологічних спільнот. Поняття та психологічні ознаки великих соціальних груп.

Структура великої соціальної групи. Психічний склад великої соціальної групи. Соціальний характер. Соціальні звичаї, традиції, спосіб життя. Психологія суспільної думки.

Поняття масової поведінки. Основні різновиди масової стихійної поведінки. Чинники, що детермінують виникнення масової стихійної поведінки.

Типологія натовпу та соціально-психологічні особливості окремих його різновидів. Сутність агресивного натовпу, закономірності його функціонування. Склад агресивного натовпу та основні етапи його формування. Психологічна характеристика учасників натовпу.

Тема 5. Соціальна психологія спілкування

Психологічна сутність та структура спілкування. Спілкування як обмін інформацією, як комунікативний процес. Вербальна комунікація. Засоби комунікації. Поняття та характеристика невербальних засобів спілкування. Паралінгвістичні та екстралінгвістичні системи знаків. Просторово-часова система організації комунікативного процесу. Бар'єри спілкування.

Інтерактивна сторона спілкування: спілкування як обмін діями, як взаємодія. Компоненти процесу взаємодії. Види взаємодії.

Перцептивна сторона спілкування: спілкування як взаєморозуміння та взаємопізнання людей. Роль міжособистісного сприйняття в процесі спілкування. Функції, психологічні механізми, ефекти соціальної перцепції.

Психологічні засоби впливу в процесі спілкування (переконання, зараження, навіювання, наслідування та ін.).

Соціально-психологічна характеристика конфліктів. Конфлікт як соціально-психологічний феномен. Поняття конфлікту. Різновиди та функції конфліктів.

Соціально-психологічна структура конфлікту. Динаміка конфлікту: латентна, демонстративна, батальна та завершальна фази. Стратегії поведінки в конфліктній ситуації.

Загальний зміст управління конфліктом: прогнозування, запобігання, стимулювання, регулювання та вирішення. Діагностика конфліктів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Александров Д.О. Теоретичні основи соціальної взаємодії. Підручник. – К., 2019. – 260 с.
2. Берлач, А. І. Конфліктологія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. І. Берлач, В. В. Кондрюкова. - К. : Університет "Україна", 2017. - 204 с.
3. Білінська О.О., Черпак М.В. Феномен лідерства у зарубіжній та вітчизняній психології // Актуальні проблеми психології. – 2016. – Т. 10, С. 36-47.
4. Борисюк О. М., Лепех О. М. Психологічні аспекти формування уяви у дітей дошкільного віку. Науковий вісник Львівського університету внутрішніх справ Серія психологічні науки. 2018. Випуск 1, С. 3-13
5. Буняк Н.А. Загальна психологія: лекції. – Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. – 300 с.
6. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник : у 2 т. / М. Й. Варій. – 5- те вид., виправл. і доповн. – Л. : Апріорі, 2016. – Т. 1. – 382 с.
7. Власова О.І., Никоненко Ю.В. Соціальна психологія організацій та управління: Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 398 с.
8. Гончарова Г.О., Ларіонов С.О. Система ставлень особистості: теоретичні аспекти дослідження. Право і безпека. 2017, №. 1, С.130–134.
9. Грабовська С.К., Бабенко В.В., Островська К.О. Діагностика стабільності організації: опитувальник «стан справ в організації» // Актуальні проблеми психології. – 2016. – Т. 10, С. 69-81.
10. Григор'єва Я.Г. Конструювання сенсу життя в контексті постнекласичної психології // Актуальні проблеми психології. – 2016. – Т. 10, С. 101-109.
11. Гуменюк Г.В. Саморозвиток як ціннісно-смилова детермінанта професійного становлення людини // Актуальні проблеми психології. – 2016. – Т. 10, С. 110-120.
12. Данилюк І.В. Психологічні чинники вибору стратегії акультурації в юнацькому віці // Актуальні проблеми психології. Загальна психологія. Етнічна психологія. Історична психологія. – 2016. – Т. 9., С. 157-166.
13. Данилюк І.В., Шиковець С.О. Психологічні особливості ментальності представників регіональних спільнот України // Актуальні проблеми психології. – 2016. – Т. 10, С. 120–130.
14. Доброштан Н., Куліш О. Вікові особливості у дослідженнях видів і процесів пам'яті. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2020. Випуск 7, С. 37-44
15. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с.
16. Дуткевич Т. В. Загальна психологія : теоретичний курс : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Д.Г. Зволейко, 2015. –431 с.
17. Етнокультурна психологія. Історія та сучасність / Іван Данилюк, Антон Курапов, Ілья Ягіяєв. – К.: АртЕк, 2019. – 432 с.

18. Загальна психологія з практикумом: методичні вказівки до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 053 Психологія / Укладач Б. В. Барчі.–Мукачево: МДУ, 2019. –39с.
19. Загальна психологія. Методичний посібник. К.: ПП «Дірект Лайн», 2019. – Частина 1. – 72 с.
20. Загальна психологія: хрестоматія: навч. посібник / О. В. Скрипченко, Л. В. Волинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2007. – 640 с.
21. Зубіашвілі І. Монетарна культура сучасного суспільства: соціально-психологічний аспект // Актуальні проблеми психології. – 2016. – Т. 10, С. 145-161.
22. Ільєнко М.М. Зоопсихологія з елементами порівняльної психології: Навчальний посібник. Вид. 2-ге доп. і перероб. – К.: 2017. – 208 с.
23. Кабашнюк В.О., Гаврилькевич В.К. Психофізіологія: навчальний посібник. – Львів: «Новий світ-2000», 2018. – 200 с.
24. Калюжна Є. М. Теоретико-методологічні проблеми психології: навчальний посібник. Київ: ІПК ДСЗУ, 2019. 136 с.
25. Канівець Т.М. Інженерна психологія: навчальний посібник. – Чернівці, Чернівецький національний університет, 2016. – 144 с.
26. Кириленко Т.С., Юрчинська Г.К. Самопізнання особистості в аспекті професійного та духовного вигорання // Актуальні проблеми психології. Загальна психологія. Етнічна психологія. Історична психологія. – 2016. – Т. 9., С. 267-277.
27. Коваленко А. Б., Корнєв М. Н. Соціальна психологія: Підручник для студ. вищ. навч. закл. [вид. 2-ге, переробл. та допов.]. К.: Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, 2016. 393 с.
28. Ковальчук З.Я. Вплив стилю педагогічної взаємодії на ефективність керівництва та способи вирішення конфліктних ситуацій // Актуальні проблеми психології. – 2016. – Т. 10, С. 208-216.
29. Козлова О.А. Соціальна психологія особистості та спілкування : практикум для студентів спеціальності 6.030101 «Соціологія» / О.А. Козлова – Харків : НТУ «ХП», 2017. – 172 с.
30. Колобич О. П. Загальна психологія. Навчально-методичний посібник. Львів, 2018. – 172 с.
31. Кордунова Н.О., Потапчук Л.В. Теоретичний аналіз проблеми становлення особистісної зрілості у студентському віці // Актуальні проблеми психології. – 2016. – Т. 10, С. 217-225.
32. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія: навчальний посібник. Київ: НАВС, 2020
33. Кузнецов М.А., Заїка Є.В. Психологія уяви: Навчально-методичний посібник. – Харків: ХНПУ, 2013. – 151 с.
34. Курова А.В. Крюкова М.А. Загальна психологія: навчально-методичний посібник (для студентів факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА» - Вступ до спеціальності) / А.В. Курова, М.А. Крюкова – Одеса: Фенікс, 2019. – 53 с.

35. Личик О. Я., Крук С. Л., Гаврилькевич В. К. Теоретичний огляд проблеми розвитку довготривалої пам'яті у дітей молодшого шкільного віку. *Молодий вчений: науковий журнал*. Листопад, 2021. № 11 (99). С. 262-267.
36. Лубкович І. М. Соціальна психологія масової комунікації [Текст] : підруч. для студ. ф-тів та від-нь журналістики / І. М. Лубкович ; рец.: І. Михайлин, В. Демченко, Т. Бондаренко. - Л. : ПАІС, 2013. - 251 с.
37. М'ясоїд П. А. Загальна психологія. – К.: Вища школа, 2001. – 487 с.
38. Максименко С.Д. Загальна психологія: навч. посіб.. – Вид. 3-тє, переробл. та допов. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 272 с.
39. Максименко С.Д., Клименко В.В., Толстоухов А.В. Психологічні механізми зародження, становлення та здійснення особистості. – К.: Вид-во Європейського університету, 2010. – 152 с.
40. Менегетті А. Психологія лідера. – К.: Видавництво НФ «Антоніо Менегетті», 2019. – 342 с.
41. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.-метод. Посіб. / О. Л. Туриніна. — Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2018. — 206 с.
42. Мірончук М. Психологія познательних процесів. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 138 с.
43. Москаленко В.В. Соціальна психологія. – К.: ЦУЛ, 2008 – 624 с.
44. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. – К. Ліра-К., 2020. – 564 с.
45. Москалець В. П. Загальна психологія. [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра-К., 2020. – 564 с.
46. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: у 2-х кн.: підруч. для вищ. навч. закл. / Л.Е. Орбан-Лембрик. - Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. – К.: Либідь, 2020. – 448 с
47. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с.
48. Основи соціальної психології: навчальний посібник // О.А. Донченко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М. Слюсаревського. К.: Міленіум, 2008. – 495 с.
49. Основи соціальної психології: навчально-методичний посібник/О.А. Даценко. - Кривий Ріг, 2018. – 143с.
50. Панасенко Н.М., Войтович М.В. Психологічні особливості подолання особистістю життєвих криз // Актуальні проблеми психології. – 2016. – Т. 5, С. 126-135.
51. Подшивалкіна В.І. Соціально-психологічний практикум / В. І. Подшивалкіна, К. Г. Дементьєва. - К. : КНТ, 2015. - 104 с.
52. Полищук В. Соціальна психологія. – К.: Університетська книга, 2019. – 217 с.

53. Психологія діяльності людини: рекомендаційний бібліографічний покажчик / укладач І. О. Міщенко. – Запоріжжя : НБ НУ«Запорізька політехніка», 2019. – 36 с.
54. Психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. / О.В. Іванова, Л.М. Москалюк, С.І. Корсун. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 184 с.
55. Романенко Ю.В. Сучасні психотехнології. Навчальний посібник. К.: ДУІКТ, 2008. – 72 с.
56. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии. – СПб.: Питер, 2000. – 712 с.
57. Савчин М. Загальна психологія. – К.: ВЦ Академія, 2020. – 344 с.
58. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Загальна психологія. навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
59. Смирнова О.О. Соціально-психологічні умови розвитку комунікативної компетентності студентів у полікультурному освітньому просторі вищого навчального закладу. Автореферат дисертації на здобуття н/с к. психол.н. (19.00.05 – соціальна психологія, психологія соціальної роботи). – Сєверодонецьк, 2018.
60. Соціальна психологія / М. Слюсаревський, Н. Хазратова. – Львів: Львівська політехніка, 2019. – 352 с.
61. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Волянчук, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О. І. Боковець, Б. В. Андрійцев ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.
62. Соціальна психологія : посібник / Л. Е. Орбан-Лембрик. - К. Вип. 42 (45) / Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. - Київ : Талком, 2018.
63. Соціальна психологія: навчальний посібник / Ануфрієва Н.М., Зелінська Т.М., Єрмакова Н.О.. – К.: Каравела, 2016. – 296 с.
64. Сулятицький І. В.. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Соціальна психологія» / Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра корекційної педагогіки та інклюзії. – Л., 2016. – 56 с.
65. Татенко В. Методологія суб'єктивно-вчинкового підходу: соціально-психологічний вимір: монографія. – К.: Міленіум, 2017. – 184 с.
66. Теоретичні напрями соціальної психології: навч. посібник / М. М. Слюсаревський, Н. В. Хазратова. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. – 104 с.
67. Циба В.Т. Системна соціальна психологія. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2006. – 328 с.
68. Шахова О.Г. Соціальна психологія особистості: Навчальний посібник. – Харків: «Контраст», 2019. – 116 с.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

Загальна психологія

1. Психологія як наука про психіку.
2. Психіка та її основні функції.
3. Специфічні особливості психічного відображення.
4. Предмет психології.
5. Основні галузі сучасної психології.
6. Розвиток психологічної думки в Україні.
7. Зв'язок психології з іншими науковими галузями.
8. Основні напрями психології.
9. Етапи становлення психології: наука про душу, наука про свідомість, наука про поведінку.
10. Провідні принципи психологічної науки.
11. Методи психології.
12. Провідні категорії загальної психології: свідомість, особистість, діяльність.
13. Структура психіки: психічні процеси, стани, властивості.
14. Поняття про несвідомі та підсвідомі психічні явища.
15. Свідомість як вищий рівень розвитку психіки.
16. Функції та ознаки свідомості.
17. Виникнення та розвиток людської психіки.
18. Людина, індивід, особистість, індивідуальність.
19. Особистість: визначення та ознаки.
20. Прояв індивідуальності в темпераменті, здібностях, характері, якостях пізнавальних процесів, стилі діяльності.
21. Структура особистості.
22. Співвідношення біологічного та соціального в структурі особистості.
23. Становлення і розвиток особистості.
24. Активність та спрямованість. Форми спрямованості особистості: інтереси, переконання, схильності, світогляд, ідеали, установки, потяги.
25. Характеристика індивідуально-типологічних властивостей особистості (темперамент).
26. Типи темпераментів.
27. Темперамент і провідні особливості нервової системи людини: сила, урівноваженість та рухливість.
28. Поняття про характер. Класифікація рис характеру.
29. Значення характеру в діяльності та поведінці людини.
30. Вплив середовища і виховання на формування характеру.
31. Поняття здібностей.
32. Задатки як біологічні передумови розвитку здібностей.
33. Загальні та спеціальні здібності, їх співвідношення.
34. Біологічні та соціально обумовлені здібності.
35. Рівні розвитку здібностей: обдарованість, талант, геніальність.

36. Репродуктивні та творчі здібності.
37. Досвід особистості (знання, уміння, навички, звички).
38. Операції та дії.
39. Мета і мотиви діяльності.
40. Поняття про навички. Процес формування навичок.
41. Вправність як рівень розвитку навичок.
42. Поняття про уміння. Роль знань та індивідуальних здібностей у формуванні умінь.
43. Спрямованість особистості.
44. Потреби і мотиви. Мотивація особистості.
45. Діяльність та її структура.
46. Взаємозв'язок, взаємозалежність та взаємообумовленість між рухами, діями, діяльністю.
47. Основні види діяльності.
48. Ігрова діяльність, її характерні особливості.
49. Поняття про навчальну діяльність, її види та особливості.
50. Трудова діяльність, її види, специфіка.
51. Взаємозв'язок між ігровою, навчальною та трудовою діяльністю.
52. Відчуття та їх загальна характеристика.
53. Види відчуттів.
54. Загальні закономірності та властивості відчуттів.
55. Поняття про сприймання. Роль апперцепції у сприйманні.
56. Загальні властивості сприймання.
57. Види сприймання та їх характеристика.
58. Закономірності пам'яті.
59. Поняття про пам'ять як про збереження і відтворення попереднього досвіду.
60. Види пам'яті та їх характеристика.
61. Поняття та властивості уваги.
62. Увага як психічний процес, стан або властивість особистості.
63. Властивості уваги.
64. Види уваги та їх характеристика.
65. Поняття про мислення як про опосередковане та узагальнене пізнання оточуючого світу.
66. Види та форми мислення.
67. Логічні операції мислення.
68. Мислення у формі понять, суджень, умовиводів.
69. Мисленнєві операції та характеристики мислення.
70. Поняття та види уяви.
71. Особливість уяви, її порівняння з іншими психічними процесами.
72. Зв'язок уяви зі сприйняттям, пам'яттю, мисленням.
73. Прийоми створення нових образів та їх характеристика.
74. Поняття про емоції та почуття, їх суттєві ознаки та відмінності.
75. Роль емоцій і почуттів у життєдіяльності людини.

76. Види вищих почуттів: моральні, інтелектуальні, естетичні, праксичні.
77. Різновиди почуттів за характером їх впливу на діяльність: стеничні та астеничні.
78. Функції емоцій та почуттів.
79. Види та характеристика емоцій.
80. Характеристика конфліктних емоційних станів.
81. Настрій як вияв позитивної або негативної емоції протягом певного проміжку часу.
82. Пристрасть як стійке емоційне ставлення людини до певного об'єкта.
83. Фрустрація як зростання емоційної напруги при перешкодах на шляху до задоволення потреб чи бажань.
84. Поняття про волю та її функції.
85. Види та основні етапи вольових дій.
86. Зовнішні та внутрішні прояви волі.
87. Довільні вольові дії.
88. Зв'язок волі з мотивацією особистості, наявністю потягів, бажань, мети щодо виконання діяльності.
89. Класифікація основних вольових якостей особистості.
90. Різновиди вольових актів.

Соціальна психологія

1. Предмет та завдання соціальної психології.
2. Основні категорії соціальної психології.
3. Етапи розвитку соціальної психології.
4. Експериментальний етап розвитку соціальної психології.
5. Експериментально-прикладний етап розвитку соціальної психології.
6. Методологія вивчення соціально-психологічних явищ.
7. Класифікація та характеристика методів соціальної психології.
8. Методологічні засади соціально-психологічного дослідження.
9. Основні методи емпіричного дослідження в соціальній психології.
10. Додаткові соціально-психологічні методи.
11. Метод спостереження в соціальній психології.
12. Метод соціально-психологічного експерименту.
13. Метод опитування в соціальній психології.
14. Основні теоретичні напрями сучасної соціальної психології.
15. Основні теоретичні парадигми сучасної західної соціальної психології.
16. Розвиток соціальної психології в Україні.
17. Характеристика об'єктів соціальної психології.
18. Соціалізація особистості: поняття, інститути та механізми.
19. Соціально-психологічна структура особистості.
20. Соціальні ролі та соціальні установки особистості.

21. Емоційний, когнітивний та поведінковий компоненти соціальних установок.
22. Механізми соціальної регуляції поведінки особистості.
23. Психосоціальна патологія, її витoki.
24. Взаємозв'язок соціальної психології з соціологією, етикою, демографією.
25. Чинники, що впливають на формування соціальних установок.
26. Соціально-психологічна структура особистості.
27. Статус особистості як показник становища у групі.
28. Соціальна роль як реалізація статусу і позиції особистості.
29. Соціально-психологічна сутність установки.
30. Вплив соціально-психологічних чинників на соціалізацію особистості.
31. Групові норми і нормативна поведінка.
32. Поняття малої групи в соціальній психології.
33. Основні підходи до вивчення малої соціальної групи.
34. Класифікація малих соціальних груп.
35. Історія досліджень малої соціальної групи.
36. Структура малих соціальних груп.
37. Поняття про види групових структур.
38. Соціометрична структура. Соціометричний статус особистості в групі.
39. Поняття та процеси групової динаміки.
40. Механізми групової динаміки.
41. Групові норми та нормоутворення.
42. Поняття соціального контролю.
43. Феномен групового тиску. Конформізм та конформність.
44. Вплив меншості на групу.
45. Проблема згуртованості групи. Міжособистісна сумісність.
46. Поняття лідерства та керівництва в соціальній психології.
47. Лідерство і керівництво в малих групах.
48. Основні психологічні концепції лідерства.
49. Типологія лідерства.
50. Стилi лідерства.
51. Психологія великих спільнот.
52. Колектив як різновид соціальної організації.
53. Психологічна структура колективу.
54. Характеристика основних соціально-психологічних явищ, спрямованих на інтеграцію колективу.
55. Соціально-психологічний клімат колективу.
56. Поняття та психологічні ознаки великих соціальних груп.
57. Поняття масових форм вияву активності.
58. Класифікація масовидної поведінки.
59. Масовидні явища.
60. Різновиди натовпів, їх характеристика.

61. Соціально-психологічні чинники виникнення та формування натовпу.
62. Індивідуально-психологічні чинники формування натовпу.
63. Етапи формування та розвитку натовпу.
64. Механізми консолідації та розвитку натовпів.
65. Особистість і натовп, їх взаємодія.
66. Паніка як соціально-психологічний феномен.
67. Чутки як соціально-психологічний феномен.
68. Експресивний натовп.
69. Агресивний натовп: виникнення та динаміка.
70. Закономірності динаміки психіки людини в натовпі.
71. Соціально-психологічний склад натовпу.
72. Поняття спілкування в соціальній психології.
73. Функції та засоби спілкування.
74. Вербальні та невербальні засоби спілкування.
75. Механізми та бар'єри спілкування.
76. Поняття комунікації та її види.
77. Поняття соціальної перцепції.
78. Спілкування як взаємодія.
79. Візуальна психодіагностика: поняття та механізми.
80. Міжособистісний простір та візуальний контакт.
81. Бар'єри спілкування.
82. Механізми взаємопорозуміння.
83. Поняття та механізми психологічного впливу.
84. Конфлікт як соціально-психологічний феномен.
85. Основні різновиди конфліктів та їх характеристика.
86. Соціально-психологічна структура конфлікту.
87. Діагностика конфліктів.
88. Динаміка конфлікту.
89. Стратегії поведінки в конфліктній ситуації.
90. Управління конфліктом: прогнозування, профілактика, вирішення.